ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1928
Σελήνη 18 ἡμερῶν
Ἀνατ. ἡλ. ὥρα 6 λ. 02 Δύσ. 6 λ. 52
Κυριακὴ τῶν Βαΐων

ΧΑΝΙΑ ΕΤΟΣ Β'. Ἀριθ. 457 | ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 1 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΜΜ. Γ. ΜΠΑΚΛΑΤΖΗΣ | ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΤΟΛΑ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΚΑΝΕΒΑΡΟ (ΚΑΣΤΕΛΛΙ) | ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 214

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΤΟΡΠΙΛΛΩΝ

Μακρὰν τοῦ κέντρου διατελοῦντες καὶ μακρόθεν παρακολουθοῦντες τὰ ἐκτυλισσόμενα πολιτικὰ γεγονότα ἐν Ἑλλάδι ὀφείλομεν κατ' ἀνάγκην νὰ εἴμεθα ἐπιφυλακτικοὶ εἰς τὰς κρίσεις μας ἐπὶ παντὸς ζητήματος χωρὶς νὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἐκ προκαταλήψεως ἢ ἐξ ἄλλου λόγου νὰ δώσωμεν γνώμην ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως. Συζητοῦντες καὶ ἡμεῖς ἐκ δημοσιογραφικοῦ καθήκοντος ἐξετάζομεν τὰ ζητήματα ἀντικειμενικῶς μὲ τὴν ψυχολογίαν ἐκείνην, ἥτις χαρακτηρίζει τὸν ἀμερόληπτον συζητητήν, ἀδιαφοροῦντα ἐὰν θὰ εὐχαριστήσῃ ἢ θὰ λυπήσῃ τοὺς ἐν τοῖς πράγμασι, καθόσον ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ λέγεται πάντοτε, ἀλλ' ἰδίως ὅταν ὑπαγορεύῃ τοῦτο τὸ συμφέρον τοῦ τόπου. Μία κατηγορία ἀπεδόθη εἰς ἕνα ὑπουργόν, ἀναφερομένη εἰς τὴν προμήθειαν τορπιλλῶν, τῶν ὁποίων ἡ χρῆσις ἐτέθη ἐν ἀμφιβόλῳ καὶ ἡ κατηγορία αὕτη, ἥτις, ἐὰν ἀποδειχθῇ βάσιμος, προξενεῖ σοβαρὰν ζημίαν τοῦ δημοσίου, προσέλαβε χαρακτῆρα σκανδάλου. Ἡ ὑπόθεσις ἤχθη εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις καλεῖται νὰ συζητήσῃ διὰ νὰ διαλευκάνῃ ὅλα τὰ σκοτεινὰ σημεῖα αὐτῆς. Θὰ ὑποβληθοῦν ἐπερωτήσεις σχετικαί, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις λόγῳ τῆς ἀλληλεγγύης αὐτῆς εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ ἐκθέσῃ τὰ πράγματα μὲ ὅλην τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ὄψιν διὰ νὰ καταστῇ ἐνήμερον καὶ τὸ κοινὸν ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἵσταται εἰς τὸ ὕψος αὐτῆς. καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη Κυβέρνησις, ἥτις, ἀναλαμβάνουσα τὴν διαχείρισιν τοῦ Δημοσίου πλούτου, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι φείδεται τῶν οἰκονομικῶν, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὴν ζωὴν τοῦ Κράτους. Ἔχοντες ὡς δόγμα ν' ἀναμένωμεν τὴν ἐξέλιξιν τῶν ζητημάτων, θὰ παρακολουθοῦμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὸν ἐν τῇ Βουλῇ ἔλεγχον, ὅστις δέον νὰ εἶνε αὐστηρός, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ εἰλικρινὴς καὶ ἀνεπηρέαστος, καθόσον ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους καὶ μόνον δύναται νὰ προέλθῃ ἡ ἀλήθεια, ἥτις εἶ[illegible] ὁ γνώμων τοῦ πολιτικοῦ ἀνδρός, ὅστις ἀναλαμβάνει ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὸν λαὸν ἀνυστεροβούλως.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ

Τοῦ ἡμετέρου Συντάκτου κ. Κ. ΦΟΥΡΝΑΡΑΚΗ

Τοιουτοτρόπως ἐσχηματίσθη ἡ Πίστις τοῦ Ἰσλὰμ κατ' ἀρχὰς ἐν Ἀραβίᾳ ἐν τῷ μέσῳ τῆς εἰδωλολατρίας τοῦ γηραιοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, τοῦ πλήρους αἱρέσεων Χριστιανισμοῦ καὶ τῶν λειψάνων παλαιᾶς Περσικῆς θρησκείας, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνίδρυσεν ὁ Μωάμεθ τὴν νέαν, διότι ἐθεώρει ἀνίκανα τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα θρησκεύματα ὅπως χρησιμεύσωσι διὰ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, ὅστις, ὡς εἴπομεν, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν δημιουργίαν μιᾶς Πανισλαμικῆς οἰκουμένης θρησκευτικῶς καὶ κρατικῶς. Ἤρκει πρὸς τοῦτο νὰ λάβῃ ἓν κρᾶμα λειτουργίας, νὰ εἰσαγάγῃ εἰς αὐτὴν μίαν καινὴν ἰδέαν καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ ἓν σύστημα. Καὶ κολακεύων μὲν τὸν Ἰουδαϊσμὸν ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ τὸν ὀργανικὸν σκελετόν, παραδεχθεὶς δὲ τὸν Χριστὸν ὡς προφήτην καὶ τὴν ἁγιότητα τῆς Παναγίας ἐνόμισεν ὅτι ἐπλησίασε πρὸς τὸν Χριστιανισμόν. Ἀφοῦ δὲ ἐπέτυχε τοῦτο, προσηλυτίσας τοὺς ὀλίγους Ἄραβας μονοθεϊστάς, οἵτινες εἶχον ἀντίθετα συμφέροντα πρὸς τοὺς ὁμοθρήσκους των Ἰουδαίους καὶ ἐκείνους, οἵτινες ἔβλεπον ὅτι κινδυνεύει ἡ ἀνεξαρτησία τῆς χώρας των διὰ τῆς προσεγγίσεως τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, ἐπεξέτεινε τὴν δρᾶσιν του πέραν τῶν ὁρίων τῆς Ἀραβίας, μὲ τὴν φιλοδοξίαν νὰ καταστήσῃ κέντρον νέας λατρείας καὶ νέου Κράτους τὴν Μέκκαν.

Πρῶτος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μωάμεθ Χαλίφης Ἀποθανὼν ἀνέθεσε τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου του εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ, τοὺς Χαλίφας, τοὺς ὁποίους διευκόλυναν καὶ αἱ Μεσαιωνικαὶ Σταυροφορίαι διὰ τῆς ἐξασθενίσεως τοῦ Βυζαντίου. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν νόμιμοι καὶ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν διάδοχοι τοῦ Προφήτου ὑπῆρξαν Ἄραβες καὶ κέντρα τοῦ Μουσουλμανικοῦ Κράτους ἡ Μέκκα καὶ μετ' αὐτὴν ἡ Βαγδάτη, ἡ Δαμασκὸς καὶ τὸ Κάϊρον. Ἀλλ' ὅτε ὁ Γιαβοὺζ Σουλτὰν Σελὴμ ἐκστρατεύσας κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐκυρίευσεν αὐτὴν καὶ ἀφῄρεσε τὴν Χαλιφείαν ἀπὸ τὸν τελευταῖον Ἄραβα Χαλίφην Μουτεβεκὶλ Ἀλ' Ἀλλάχ, τὸν τρίτον, ὅστις εἶχε μεταφέρει ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὸ Κάϊρον τὴν ἕδραν τῆς Ἀραβικῆς Χαλιφείας, τότε καὶ ἡ Ἀραβικὴ πολιτικὴ κυριαρχία διαλυθεῖσα μετεβιβάσθη εἰς τοὺς Τούρκους, οἵτινες διεδέχθησαν τοὺς Ἄραβας Χαλίφας αὐθαιρέτως. Οἱ Τοῦρκοι τότε ἰσχυρότεροι τῶν Ἀράβων ὑπέταξαν αὐτοὺς καὶ ἵδρυσαν τὸ Μουσουλμανικὸν Χαλιφᾶτον ἐν Κων)πόλει διὰ τῆς δυναστείας τῶν Ὀσμανιδῶν, ἥτις διεδέχθη τὴν δυναστείαν τῶν Σελτζοὺκ μετὰ τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ Ταμερλάνου, ἀφαιρεθέντος τοῦ Θρόνου τοῦ Σελτζουκικοῦ Κράτους ὑπὸ τοῦ Ὀσμάν, υἱοῦ τοῦ Ἐρτογλοῦ.

ἔρχεται ὁ Ἐμποὺλ Μπεκὴρ Σαντὶκ ἀνελθὼν εἰς τὴν Χαλιφείαν τῆς Μέκκας δι' ἐκλογῆς. Διότι δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι κατ' ἀρχὰς ὁ Χαλίφης ἀνηγορεύετο τοιοῦτος δι' ἐκλογῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἦτο, οὕτως εἰπεῖν λαοπρόβλητος. Τοῦτον ἀποθανόντα διαδέχθη ὁ Ὁμὲρ Οὒλ Χαντάπ. Τοῦτον πάλιν δολοφονηθέντα ὑπὸ παράφρονος τινὸς διεδέχθη ὁ Ὀσμὰν Ντινουρεῒν γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ Μωάμεθ. Δυσαρεστηθεὶς ὅμως κατόπιν ὁ λαὸς ἐξηγέρθη κατ' αὐτοῦ καὶ πολιορκήσας τὸ Παλάτι, ἐφόνευσεν αὐτόν. Τότε κατέλαβε τὴν Χαλιφείαν ὁ Ἀλῆς γαμβρὸς ἐπίσης τοῦ Μωάμεθ ἐπὶ θυγατρί. Ὁ Μουαβιγὲ ὅμως πολιτικὸς καὶ στρατιωτικὸς διοικητὴς Δαμασκοῦ μὴ ἀναγνωρίσας τὸν νέον Χαλίφην ἐπαναστατεῖ κατ' αὐτοῦ. Κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῶν ἐχθροπραξιῶν ἐπῆλθεν συμβιβασμός, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ διαιτησία ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ Μουαβιγὲ καὶ ἡ γνωμοδότησις αὕτη ὠνομάσθη Φετβᾶς. Ἔκτοτε ἐλύετο οὕτω τὸ ζήτημα τοῦ Χαλίφου, ὁσάκις προέκυπτε διαφορὰ περὶ τοῦ προσώπου. Ἀλλὰ καὶ ἔκτοτε μετβλήθη τὸ σύστημα τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐθεσπίσθη νόμος καθ' ὃν ἡ Χαλιφεία μετεβιβάζετο κληρονομικῷ δικαιώματι εἰς τὰ τέκνα.

(Ἀκολουθεῖ)

Γ. ΣΤ. ΝΑΞΑΚΙ

ΟΙ ΔΡΟΣΟΥΛΙΤΑΙ ΤΩΝ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΤΑ ΚΥΠΑΡΙΣΙΑ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΑΣ

Ὑποθέτω ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τῶν ἐφημερίδων θὰ ἐνθυμοῦνται τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Μόνς, τὰς ὀπτασίας δηλ. αἱ ὁποῖαι ὑπέπεσαν εἰς τὴν ἀντίληψιν χιλιάδων Ἄγγλων στρατιωτῶν μαχομένων παρὰ τὸ Μόνς τοῦ Βελγίου περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Αὐγούστου τοῦ 1914. Στῆλαι ὁλόκληροι τοῦ Ἀγγλικοῦ τύπου διετέθησαν τότε διὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ περιέργου τούτου φαινομένου καὶ μύριαι ὅσαι ἐξηγήσεις ἐδόθησαν ὑπὸ διαφόρων ἀσχολουμένων περὶ τὰ πνευματικὰ φαινόμενα. Τελικῶς αἱ ἐμφανίσεις Ἀγγλικῶν ὀπτασιῶν κατὰ τὴν μάχην ταύτην ἔμεινεν γεγονὸς ἱστορικὸν ἀλλ' ἀνεξήγητον μέχρι σήμερον.

Καὶ οἱ μὲν Ἄγγελοι τοῦ Μόνς μίαν καὶ μόνην φορὰν ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν των, ἐν Κρήτῃ ὅμως, καὶ παρὰ τὸ ἀρχαῖον καὶ ἐρειπωμένον Ἐνετικὸν Φρούριον Φραγκοκάστελλο, κατ' ἔτος σχεδόν, καὶ περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Μαΐου, στρατιὰ ὁλόκληρος πολεμιστῶν ἱππέων καὶ πεζῶν κάμνει τὴν ἐμφάνισίν της προελαύνουσα ἐν σκιαγραφίᾳ ἐπὶ τῆς πρωϊνῆς ὁμιχλώδους ἀτμοσφαίρας τοῦ Λυβικοῦ Πελάγους.

Πέρισυ δύο Ἄγγλοι φίλοι μου περιηγηταὶ οἱ ἀδελφοὶ Μπάκερ ἐπεσκέφθησαν τὴν Κρήτην, πρὸς συλλογὴν διαφόρων σπανίων φυτῶν διὰ νὰ πλουτίσουν τὰ ἰδιωτικὰ ἐν Λονδίνῳ ἀνθοκομεῖα των Μοὶ ἐπρότειναν νὰ τοὺς συνοδεύσω εἰς τὴν ἀνὰ τὰ Σφακιὰ περιοδείαν των, ἣν καθίστα ἑλκυστικωτέραν τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐκδρομὴ θὰ ἦτο ὑφ' ὅλα τὰ δυνατὰ κομφόρ, καθότι συνωδεύετο ἀπὸ πεπειραμένον μάγειρον, ὑπηρέτην, ὁδηγόν, κουζίναν, εὐρωπαϊκήν, σκηνάς, καθίσματα ἀναπαυτικὰ κλπ.

Κατὰ τὴν διαδρομήν μας μεταξὺ τοῦ χωρίου Κομιτάδες καὶ Χώρας Σφακίων, ὁπόθεν εἶνε ὁρατὸν τὸ φρούριον τοῦ Φραγκοκαστέλλου οἱ ἀγωγιᾶται ἤρχισαν νὰ μᾶς διηγοῦνται διὰ τὰ φαντάσματα τὰ ὁποῖα εἰς ὡρισμένην ἐποχὴν τοῦ ἔτους εἶνε ὁρατὰ εἰς τὴν παρὰ τὸ Φραγκοκάστελλο παραλίαν.

Ὁ τόνος καὶ αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἀφηγήσεως τῶν ἀγωγιατῶν ἐπροξένησαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς τὸν κ. Α. Μπάκερ καὶ ὡς ἀργότερον μοῦ ἐξεμυστηρεύθη ἐσχημάτισε τὴν γνώμην ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τυχαίου καὶ συνήθους μύθου ἀλλ' ὅτι κάποια ἀλήθεια «Κρύπτεται» ὄπισθεν τῆς ἱστορίας αὐτῆς. Μετὰ τὴν ἄφιξίν του εἰς Λονδῖνον ὁ κ. Μπάκερ συνηντήθη φαίνεται μετὰ τοῦ κ. Μπέννετ, μέλους τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας τῶν Ψυχικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Λονδίνου καὶ πρὸ ἡμερῶν ἔλαβον ἐπιστολὴν τοῦ κ. Μπέννετ ὅστις μοὶ λέγει, ὅτι θὰ κατέλθῃ εἰς Κρήτην προσεχῶς, ἵνα ἐξιχνιάσῃ τὸ φαινόμενον αὐτό. Μὲ παρακαλεῖ δὲ νὰ συλλέξω καὶ τῷ μεταδώσω ὅσον τὸ δυνατὸν πλειοτέρας καὶ σαφεστέρας πληροφορίας.

Εἰς τοῦτο κατέγινα ἐπ' ἀρκετὸν καὶ ἐν βραχυλογίᾳ παραθέτω κατωτέρω τὰς πληροφορίας ἃς τῷ μετέδωσα σχετικῶς πρὸς τὰ περίεργα ταῦτα φαινόμενα.

Κατ' ἔτος περὶ τὰ μέσα τοῦ Μηνὸς Μαΐου καὶ ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα εἶνε ὁμιχλώδης, ὀλίγα δὲ λεπτὰ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, διακρίνονται εὐκρινέστατα εἰς τὴν θέσιν Θυμὲ Κάμπος πλῆθος στρατιωτῶν πεζῶν καὶ ἱππέων φερόντων περικεφαλαίας καὶ ξίφη καὶ οἱ ὁποῖοι προελαύνουν πρὸς τὸ Φραγκοκάστελλο. Προϊούσης τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου αἱ ἀνθρώπιναι αὗται σκιαὶ ὀγκοῦνται καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον γίνονται πλέον δυσδιάκριτοι, ἐξαφανίζονται δὲ τελείως ἅμα ὡς αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου φωτίσουν τὸν Θυμὲ Κάμπον.

Τὸ φαινόμενον αὐτὸ ἔχει παρατηρηθῇ ἀπὸ ἑκατοντάδας ζῶντας αὐτόπτας μάρτυρας καὶ ἐπὶ πολλὰς γενεὰς εἶνε δὲ γνωστὸν ὑπὸ τὰς περιστάσεις, ἃς ἐξέθεσα. Ὑπὸ τῶν ἐντοπίων οἱ φαντασμαγορικοὶ οὗτοι ὁπλῖται ὀνομάζονται Δροσουλῖται καὶ τοῦτο διότι ἐμφανίζονται κατὰ τὴν πρωϊνὴν ἐκείνην ὥραν, καθ' ἣν ἡ δρόσος περιλούει τὰ πάντα.

Ἂν καὶ αἱ πληροφορίαι μοὶ ἐδόθησαν ἀπὸ διαφόρους καὶ ἀσχέτους πρὸς ἀλλήλους Σφακιανούς, ἐντούτοις ὅλοι συμφωνοῦν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς μὲ τὴν ὡς ἄνω περιγραφήν, μοῦ κάμνει δὲ ἐντύπωσιν πῶς ἐνῷ τὸ φαινόμενον τοῦτο, εἶνε πασίγνωστον εἰς τὸν Νομὸν Χανίων ἀπὸ πολλῶν δεκάδων ἐτῶν, οὐδεὶς ἠσχολήθη συστηματικῶς, ἵνα ἐξιχνιάσῃ τί ποσοστὸν ἀληθείας τοῦτο ἐνέχει.

Ἡ προχείρως δοθεῖσα ἐξήγησις τοῦ φαινομένου τούτου ὑπὸ τοῦ κ. Μπάκερ εἶνε ὅτι πρόκειται, περὶ ἀντικατοπτρισμοῦ, ἀλλ' ἡ Αἴγυπτος κεῖται πολλὰς ἑκατοντάδας μιλλίων μακρὰν ἀπὸ τὴν νοτίαν ἀκτὴν τῆς Κρήτης, εἶνε δὲ ἐξ ἄλλου ἐπιστημονικῶς, ἐξηκριβωμένον ὅτι ἀντικατοπτρισμὸς δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λάβῃ χώραν εἰς ἀπόστασιν μεγαλητέραν τῶν 40 μιλίων ἀπὸ τὸ ἀντικατοπτριζόμενον ἀντικείμενον.

Οἱ Σφακιανοὶ δίδουν ἀνέκαθεν τὴν ἑξῆς ἐξήγησιν:

Τὴν 17ην Μαΐου τοῦ ἔτους 1828 ὁ Χατζῆ Μιχάλης μαχόμενος κατὰ τῶν Τούρκων εἰς τὴν περιφέρειαν ταύτην καὶ πολιορκηθεὶς ὑπὸ τοῦ Μουσταφᾶ Πασᾶ ὅστις ἡγεῖτο τῶν Τούρκων κατεκρεουργήθη μὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἄνδρας του 338 τὸν ἀριθμόν, ἐφονεύθησαν δὲ κατὰ τὴν μάχην ταύτην πλέον τῶν 800 Τούρκων. Πιστεύεται καὶ μεταδίδεται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν Σφακιανῶν ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν πεσόντων κατὰ τὴν μάχην ταύτην Ἑλλήνων ἐμφανίζονται ἐτησίως κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς μάχης.

Ποῖαι εἶνε αἱ σκιαὶ αὗται δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι τὸ φαινόμενον αὐτὸ ἀναμφισβητήτως λαμβάνει χώραν σχεδὸν κατ' ἔτος καὶ ἐὰν ὁ κ. Μπέννετ εἶνε τυχηρὸς κατὰ τὴν προσεχῆ ἐπίσκεψίν του καὶ λάβῃ τοῦτο χώραν, θὰ μάθωμεν τί θετικώτερον ἀπὸ ἄνθρωπον τῆς πείρας καὶ βαρύτητος τοιούτου ἐπιστήμονος.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφέρω καὶ ἕνα ἄλλο ζήτημα σχετικῶς μὲ τὴν ἐπαρχίαν Σφακίων.

Κατόπιν τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Κνωσσοῦ ὁ τόπος προσκυνήματος κάθε περιηγητοῦ εἶνε τὸ μεγαλειῶδες καὶ μοναδικὸν ἐν Ἑλλάδι φαράγγι τῆς Σαμαργιᾶς εἰδικῶς δὲ τὰ 17 κολοσσιαῖα καὶ ἀκαθορίστου ἡλικίας κυπαρίσσια τὰ κείμενα παρὰ τὴν τοποθεσίαν Ἅγ. Νικόλαος. Ξυλοκόποι ἀδιακρίτως ξυλεύονται καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀπὸ τὸ φαράγγι τῆς Σαμαργιᾶς, τελευταίως δὲ ἡ ξήλευσις γίνεται συστηματικώτερον καὶ τὰ ἐργαλεῖα τῶν ξυλοκόπων ἐτελειοποιήθησαν. Μέχρι σήμερον ἐὰν ὁ πέλεκυς τῶν ξυλοκόπων ἐσεβάσθη τὰ 17 μοναδικὰ αὐτὰ ἐν Ἀνατολῇ δένδρα, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν παράδοσιν, ὅτι πρὸ ἐτῶν κάποιος ἐπιχειρήσας νὰ κόψῃ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ κυπαρίσσια, ἀνήκοντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγ. Νικολάου εὗρε τὴν ἐπομένην τὸ μουλάρι του τσουρισμένο καὶ σκωτομένο. Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἡ πιθανότης νὰ τσουρίσῃ ἐκ νέου μουλάρι βεβήλου ξυλοκόπου χωρὶς νὰ σκοτωθῇ, καὶ οὕτω νὰ διαλυθῇ ἡ ἐπικρατοῦσα παράδοσις καλὸν θὰ ἦτο ἐὰν ἐλαμβάνετο εἰδικὴ περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν δένδρων τούτων μέριμνα.

Τὴν ἔκκλησιν ταύτην κάμνω ἐξ ὀνόματος πολλῶν ξένων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐπισκεφθῇ τὴν Σαμαργιὰ καὶ θαυμάζουν τοὺς γηραιοὺς κολοσσούς.

Υ. Γ. Πληροφοροῦμαι ὅτι μεταξὺ τῶν αὐτοπτῶν μαρτύρων τοῦ φαινομένου τῶν Δροσουλιτῶν συγκαταλέγονται οἱ κ. κ. Μαν. Κ[illegible] καὶ Ἐμμ. Ψυλλά[illegible].

ΕΝ ΣΟΒΑΡΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ἡ παράδοσις τῶν Ἀγροτικῶν Προσφυγικῶν κτημάτων Κρήτης εἰς τὴν Ἐθνοτράπεζαν

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ἤδη οἱ ἀγρόται πρόσφυγες εὑρίσκουν ὡς γνωστὸν δυσκολίας εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ὁρισθεισῶν ἔναντι τῶν χρεῶν τῶν δόσεων αἱ ὁποῖαι δόσεις εἶνε ἐλάχισται ἔναντι τῶν τοκοχρεωλυσίων ἀτινα ἀναλογοῦν εἰς τὸ χρέος των. Τί θὰ συμβῇ ὅταν καθορισθῶσιν τὰ τοκοχρεωλύσια ἅτινα θὰ ὑποχρεωθῶσιν νὰ καταβάλωσι καὶ ὅταν εἰς αὐτὰ προστεθῶσι καὶ τὰ τοκοχρεωλύσια διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ χρέους ἐκ τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων;

Κατιδοῦσα τοῦτο ἡ Ε. Π. καὶ γνωρίζουσα τὰς συνεπείας τῆς ὑπερβολικῆς χρεώσεως τῶν προσφύγων ἀπεφάσισεν ἐκ συμφώνου μὲ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος νὰ ἐκποιήσῃ τὰ κτήματα εἰς τοὺς καλλιεργητὰς πρόσφυγας εἰς τὴν τιμὴν τοῦ ἀγροτικοῦ Νόμου, ὅπως εἴπομεν ἀνωτέρω. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν λίαν ἀπίθανον περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ Ε. Τ. θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκποιήσῃ τὰ κτήματα εἰς τιμὰς συγκαταβατικὰς πάλιν θὰ προκύψωσιν δυσχέρειαι τὰς ὁποίας καλὸν εἶνε αὕτη νὰ ἀποφύγῃ.

Τί θὰ συμβῇ δηλαδὴ ὅταν ἐξ αἰτίας θεομηνιῶν οἱ πρόσφυγες δὲν εὑρεθῶσιν εἰς θέσιν νὰ πληρώσουν τὰ τοκοχρεώλυτρα αὐτῶν ἐπὶ ἓν ἢ καὶ περισσότερα συνεχῆ ἔτη;

Καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ γεωργικὰ προϊόντα συχνὰ δεκατίζονται ἀπὸ τὰς θεομηνίας. Θὰ ἐπιδεικνύῃ ἡ Ε. Τ. τὴν ἀπαραίτητον ἐλαστικότητα διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν χρεῶν; Φρονοῦμεν ὅτι ἡ Ε. Τ. παρ' ὅσην θελήσει νὰ ἐπιδείξῃ ἀγαθὴν θέλησιν, ὡς κεφαλαιοκρατικὸς ὀργανισμὸς μὴ δυνάμενος νὰ προτάξῃ τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν συμφερόντων αὐτῆς τὴν ἐξυπηρέτησιν ἑνὸς κοινωνικοῦ σκοποῦ συχνὰ θὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μετέλθῃ αὐστηρὰ μέτρα ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων θὰ εἶναι ἡ ἀφαίρεσις ἀπὸ πολλοὺς καλλιεργητὰς πρόσφυγας τῆς γῆς τὴν ὁποίαν καλλιεργοῦσι. Ὁ Ἐποικισμὸς δὲν εἶναι ἔργον δυνάμενον νὰ διεξαχθῇ ὡς κεφαλαιοκρατικὴ ἐπιχείρησις, διότι ὡς ἐπιχείρησις δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ εἶναι παθητική.

Μόνον τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον λόγῳ τοῦ προορισμοῦ του ἔχει ὑπ' ὄψει του ἐκ ὅτι τῆς ὑπηρετήσεως ἑνὸς τόσου σπουδαίου καὶ τοιαύτης εὐρύτητος κοινωνικοῦ σκοποῦ δὲν ἀποκλείεται νὰ ὑποστῇ χρηματικὰς ζημίας, εἶναι δυνατὸν νὰ διαχειρισθῇ ἓν τοιοῦτον ἔργον. Ἐὰν ἡ Ε. Α. Π. δὲν κρίνεται ἐναρμοδία διὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἐποικιστικοῦ ἔργου τούτου ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ὀργανισμὸς οὗτος δὲν ἔχει ἴδια συμφέροντα περὶ τῶν ὁποίων νὰ ἐνδιαφερθῇ ἀλλὰ χειρίζεται τὸ ζήτημα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους.

Ἡ αὐτοτέλεια μάλιστα αὐτῆς καθιστῶσα ταύτην χειράφετον ἀπὸ πολιτικὰς ἐπεμβάσεις τὴν καθιστᾷ περισσότερον ἐνδεδειγμένην καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ Κράτος νὰ διαχειρισθῇ ἓν τοιοῦτον ζήτημα.

Δὲν δύναται βεβαίως καὶ νεὶς νὰ ἀδικήσῃ τοὺς ἀστοὺς πρόσφυγας ἐπιδιώκοντας τὴν ὑπαγωγὴν τῶν κτημάτων ὑπὸ τὴν διαχείρισιν τῆς Ε. Τ. διὰ νὰ καταστῇ οὕτω δυνατὸν νὰ λάβωσιν μεγαλείτε